

HelseOmsorg21-rådet, referat møte 2/2026

Dato

mandag 14. mars 2026
KL. 13 - 16

Sted

Forskningsrådets lokaler
Drammensveien 288

Til stede

Per Morten Sandset, Universitetet i Oslo
Esperanza Diaz, Universitetet i Bergen
Guri Rørtveit, Folkehelseinstituttet
Leif Rune Skymoene, Legemiddelindustriforeningen
Lilly Ann Elvestad, Funksjonshemmedes fellesorganisasjon
Mari Trommald, Kommunesektorens organisasjon
Marta Ebbing, Helse Bergen
Marte Kvittum Tangen, fastlege, Tynset
Per Olav Østbyhaug, St. Olavs hospital
Tarje Bjørgum, Abelia (t.o. sak 9/1/2026)
Toril Hernes, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Øivind Enger, Sarsia

Observatører

Hjørdis Møller Sandborg, HOD
Haaken Kobbenes, KD, digitalt
Marianne van der Wel, HOD, digitalt deler av møtet
Therese Sefton, HOD, digitalt deler av møtet

Forfall

Arild Kristensen, Norway Health Tech
Ingrid Stenstadvold Ross, Kreftforeningen

Til stede fra**Sekretariatet/****Forskningsrådet**

Henrietta Blankson
Tine Thorbjørnsen
Karianne Solaas
Line Tangerås
Ole Johan Borge, deler av møtet

Sak 13/2/2026	Godkjenning av innkalling og saksliste Refleksjoner om KI-seminaret ble meldt inn til Eventuelt. Vedtak <i>Innkalling og saksliste godkjennes.</i>
Sak 14/2/2026	Spørsmål om habilitet Inhabilitet ble vurdert for sakene på dagens møte. Guri Rørtveits habilitet for sak 19/2/2026 Rapport om tilgang til helsedata, ble spesielt diskutert. Saken omhandler blant annet roller og ansvar hos Folkehelseinstituttet der Rørtveit er direktør. Rørtveit hadde vurdert sin habilitet grundig og falt ned på at hun var inhabil gitt at saken i stor grad også omhandler hvordan rådet kan følge opp spørreundersøkelsen som rådet har fått gjennomført. Hennes vurdering ble støttet av de andre rådsmedlemmene. Vedtak <i>Guri Rørtveit er inhabil for sak 19/2/2026 og forlater møter under diskusjonen av saken.</i>
Sak 15/2/2026	Godkjenning av referat fra møte 1/2026 Det fremlagte referatet var oppdatert med innspillene som kom til merknadsfristen. Vedtak <i>Referatet godkjennes.</i>
Sak 16/2/2026	Oversikt meldinger og strategier Saken er fast på alle rådsmøtene og skal bidra til bedre forutsigbarhet og beredskap i forbindelse med rådets behandling av strategier og meldinger. <ul style="list-style-type: none">• Regjeringen har satt ned en ekspertgruppe som skal se på hvordan fremtidens forskerutdanning skal møte samfunnets behov for forskerkompetanse. Rådet ønsker å gi innspill til ekspertgruppen og vil invitere leder av gruppen til neste rådsmøte. Det ble understreket at innspill om behov for kompetanse i de forskjellige sektorene bør støttes av tall.• Veiledning til ny helseforskningslov er sendt på høring med frist 4. mai 2026. Rådet ønsker å gi hørings svar. Vedtak <i>Rådet ber sekretariatet om å følge opp saken med innspillene som kom i møtet.</i> <i>En arbeidsgruppe bestående av Esperanza Diaz, Marte Kvittum Tangen og Per Morten Sandset settes ned for å utarbeide et første utkast til hørings svar til veiledning til ny helseforskningslov.</i>

Sak 17/2/2026**Innspill til Helsereformutvalget**

Utkast til innspill til Helsereformutvalget hadde vært på høringsrunde i rådet før møtet slik at det var justeringer og spissing av budskapet som ble diskutert i møtet.

Diskusjonen dreide seg om hvordan teknologi, digitalisering og innovasjon bør brukes mer strategisk i helsetjenesten. Samtidig ble det pekt på at man må unngå urealistisk teknologioptimisme og sørge for at utviklingen er behovsdrivet og kan vise til dokumentert nytte. Bærekraft i helsetjeneste må være et tydelig premiss framover, primærhelsetjenesten har et stort ansvar og får de største byrdene. Det ble også diskutert at innspillet må være balansert når det gjelder teknologiens muligheter og ansvarlig bruk. Rådet bør ikke gi råd om konkrete finansieringsmekanismer, men heller påpeke at finansieringsmekanismene må sees på slik at de understøtter ønsket utvikling.

Rådet vil ikke gi innspill til modellene på nåværende tidspunkt.

Vedtak

Arbeidsgruppens leder, Tarje Bjørgum, ferdigstiller innspillet i tråd med diskusjonen i møtet før oppdatert innspill sendes på en kort høringsrunde. Rådsleder godkjenner det endelige innspillet.

Sak 18/2/2026**Innovasjon i helsetjenesten**

Dette er et tema som rådet har arbeidet med i nesten hele sin virkeperiode, og er også tett knyttet til sak 17/2/2026 Innspill til Helsereformutvalget.

I saksfremlegget er det foreslått en møteserie der rådet kan være en koplingsaktør mellom aktører med «eierinteresser» i utfordringer som er identifisert for å konkretisere utfordringene og foreslå tiltak. Møteserien tas opp igjen til diskusjon etter neste møte i den strategiske dialogarenaen for helsenæringen. Konkrete forslag til tema som har blitt spilt inn vil da diskuteres.

Rådet ser at dagens veikart og eksportsatsing for helsenæringen ikke har gitt ønskede resultater, og ønsker å ta dette opp på dialogarenaen og peke på viktige punkter i veikartet som bør utbedres og konkretiseres. Det foreslås å samarbeide med Kathrine Myhre, nestleder i eksportstyret, om dette.

Det settes ned en ny arbeidsgruppe med medlemmer fra arbeidsgruppene for innspill til Helsereformutvalget og for arbeidet med innovasjon i helsetjenestene.

Vedtak

Tarje Bjørgum, Per Olav Østbyhaug, Arild Kristensen, Toril Hernes, Per Morten Sandset og Leif Rune Skymoen deltar i arbeidsgruppen som forbereder et nytt innspill til neste møte i dialogarenaen.

Sak 19/2/2026**Rapport om tilgang til helsedata**

I denne saken var Guri Rørtveit inhabil og gikk ut av møtet under behandlingen.

Rådet behandlet revidert rapport om tilgang til helsedata. I endelig versjon vil detaljerte resultater fra arbeidet som ble gjennomført tilbake i 2024 fjernes.

Rapporten dokumenterer flaskehalsen og vurderes som nyttig. Rapporten er etterspurt av flere aktører og vil offentliggjøres. Det er viktig å presisere i kommunikasjonen om rapporten at funnene er basert på informantenes meninger og erfaringer. Det ble videre understreket at rådet må ta lærdom av prosessen med utarbeidelse av rapporten. Viktigheten av tydelige mandater i fremtidige arbeidsgrupper ble løftet.

Rådet ønsker å invitere FHI og NORTRE til dialog i junimøtet, og å utfordre dem på veien videre. Eventuelle lov- og tiltaksvurderinger tas senere. Det ble også diskutert om temaet kan løftes i en paneldiskusjon på Arendalsuka 2026.

Vedtak

Rådet ber sekretariatet følge opp arbeidet med helsedata i tråd med diskusjonen i møtet.

Sak 20/2/2026**Arendalsuka 2026**

Tema for rådets arrangement på Arendalsuka 2026 ble diskutert.

Guri Rørtveit hadde forut for møtet spilt inn forslag om å ha et arrangement rundt tillit til kunnskap i en tid med ukontrollert KI og desinformasjon i Europa. Rådet støttet dette forslaget og foreslo at det også kunne bygge på seminaret som rådet hadde arrangert tidligere på dagen. Det ble presisert at arrangementet bør ha en balansert tilnærming der både utfordringer og muligheter med KI, i tillegg til datadrevet forbedring, vektlegges.

Vedtak

Det settes ned en arbeidsgruppe bestående av Guri Rørtveit, Toril Hernes og Mari Trommald som kan jobbe videre med konkret innhold i arrangementet.

Sak 21/2/2026**HO21-rådets årsrapport for 2025**

Rådets årsrapport for 2025 ble lagt frem for behandling. Rapporten legges ut på nettsiden til HelseOmsorg21 og sendes Kunnskapsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet til orientering.

Vedtak

Årsrapporten godkjennes.

Sak 22/2/2026**Orienteringer**

Det var skriftlige orienteringer om:

- Nytt folkehelsepolitisk råd
- Rapporter fra NIFU om doktorgradsutdanningen i Norge
- Nytt fra HelseOmsorg21-monitor
- Eksportsatsingen og veikart for helsenæring

Vedtak

Tas til orientering

Sak 23/2/2026**Eventuelt**

Det var stor enighet om at KI-seminaret var bra og nyttig. Rådet påpekte at slike seminarer er en god måte å styrke både kunnskapsgrunnlaget og synligheten til rådet på. Det ble også understreket at temaer og nøkkelspørsmål fra seminaret raskt bør oppsummeres og danne grunnlag for neste seminar og videre oppfølging. Rådet bør utvikle en tydelig posisjon på utprøving, anskaffelse og bruk av KI i helse- og omsorgstjenesten. Temaer som ble trukket frem var det regulatoriske, risiko og avgrensninger, konsekvenser for ledelse og organisering og anbudsprosesser og gevinstrealisering. Også fragmenterte prosesser, bærekraft og utfordringer knyttet til forskningsbasert innovasjon versus gründerutvikling ble trukket frem.

Det skal sendes ut en spørreundersøkelse til digitale deltakere for evaluering av seminaret.

Vedtak

Rådet ber sekretariatet følge opp seminaret i tråd med diskusjonen på møtet.

Sak 24/2/26**Evaluering av møtet**

Vedtak

Intet.